

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente
Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Faxnummer 023 563 95 50

Cluster Maatschappelijke Ondersteuning en Zorg
Contactpersoon mevrouw I. van Dijk (secretaris Participatieraad)
Telefoon 0900 1852
Uw brief 10 april 2019, X.2019-05894
Ons kenmerk PRH2019-01
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Advies eindrapportage sluitende aanpak personen met verward gedrag

Verzenddatum
9 mei 2019

Geacht College,

Inleiding

Op 10 april 2019 heeft de Participatieraad een adviesaanvraag "eindrapportage sluitende aanpak personen met verward gedrag" ontvangen. U verzoekt ons te reageren op de resultaten tot nu toe en de vervolgstappen, zoals verwoord in het concept eindrapportage.

Algemeen

De Participatieraad heeft duidelijke positieve ontwikkelingen en voortgang geconstateerd ten aanzien van het beleid en de uitvoering rondom de aanpak van personen met verward gedrag. Helaas constateren wij ook dat de sluitende aanpak nog lang niet is gerealiseerd en zijn wij er allerminst zeker van dat in 2019 een goedwerkende aanpak georganiseerd zal zijn, terwijl dat wat ons betreft al lang rond had moeten zijn. Hierbij willen wij aantekenen dat het er op kan lijken dat een bouwsteen op papier is 'ingevuld', maar belangrijker is om te toetsen of die invulling ook daadwerkelijk werkt.

Wij zijn content met de gemeentelijke inspanning om de Participatieraad, Stichting MEE en ervaringsdeskundigen bij de uitvoering en besluitvorming van het gemeentelijk beleid te betrekken.

In onze reactie kunnen we niet voorbijgaan aan de landelijke discussie over personen met verward gedrag. Wij willen u verzoeken om hieraan in uw eindrapportage aandacht te schenken. U schrijft namelijk op Pagina 5 "dat verward gedrag altijd een container begrip is geweest, en dat deze kwetsbare groep soms kampt met de gevolgen van een verslaving, psychiatrische aandoeningen of verstandelijke beperkingen" en op pagina 8 "In feite gaat het om allerlei vormen van kwetsbaarheid van inwoners, die op een gegeven moment kunnen leiden tot een crisis. Dergelijke situaties willen wij voorkomen"

Wij zijn het zeer met u eens dat bovenstaande voorbeelden voorkomen dienen te worden. Een beleid te formuleren welke nodig is om de maatschappij tegen deze uitwassen te beschermen. Maar wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de jarenlange bezuinigingen op de GGZ

van invloed zijn op deze ontwikkelingen. Daarnaast constateren wij een toenemend tekort van psychiaters, psychologen en sociaalpsychiatrisch verpleegkundigen.

Wij zijn van mening dat 'de' persoon met verward gedrag niet bestaat. De groep mensen met verward gedrag is heel divers en vaak kunnen meerdere soorten problemen het gedrag veroorzaken. Mensen vallen tussen wal en schip omdat zij niet in een 'hokje passen'. Iemand met meerdere problemen (Multi problematiek) loopt vaak vast door de vele 'schotten' bij betrokken instanties. Het vraagt om een andere houding. Wat de persoon nodig heeft moet centraal staan en niet het systeem of de financiën. Daarnaast is het een feit dat, in de steeds complexer wordende samenleving, het niet voor iedereen weggelegd is om mee te doen. Dit betekent dat ondersteuning en zorg moet aansluiten bij de diversiteit van de problematiek. Dat hier voor geld nodig is zal duidelijk zijn, het jarenlange bezuinigen door de rijksoverheid heeft hieromtrent zijn diepe sporen achter gelaten. Door het afbreken van de GGZ is de acceptatie van personen met verward gedrag in de woonwijken (inclusie) onder druk komen te staan. Mensen hebben te vaak de indruk dat er niets wordt gedaan met hun opmerkingen mede door het gebrek aan goed functioneren van een crisisdienst.

Op pagina 4 heeft u een overzicht van de veiligheidsregio Kennemerland opgenomen. Ons is duidelijk geworden dat Schiphol in deze cijfers niet is opgenomen, het is ook onduidelijk welke aantallen personen strafbare feiten hebben gepleegd. Wij zouden deze gegevens graag aangevuld zien.

U heeft ons onder meer de volgende vragen gesteld:

- a. Wanneer is volgens u sprake van een sluitende aanpak,
  - b. Welke (actuele) knelpunten signaleert u en
  - c. Welke prioriteiten stelt u voor de komende periode voor.
- a. Een sluitende aanpak is voltooid als alle bouwstenen zijn gevuld en ontwikkeld zijn. Op papier lijkt alles goed geregeld maar de resultaten zijn niet altijd transparant. Het is niet altijd duidelijk wie de regie heeft en welke rol men zich toebedeelt. Wij zijn er voorstander van om de regie éénduidig in handen van de GGD te leggen (zie **bouwsteen 3**). In 2020 treedt de nieuwe wet verplichte GGZ in werking. Deze wet is erop gericht om gedwongen opname te voorkomen. Wat nu voor een groot deel al gebeurt, wordt dan bij wet verplicht. De Participatieraad benadrukt niet af te wachten tot de nieuwe wet is ingevoerd maar hierop voor te sorteren en dingen vooraf al goed te organiseren. Ook vragen wij ons af hoe andere organisaties zich op deze wet voorbereiden en of ze klaar zijn (per 31 december a.s.) voor de invoering van de nieuwe wet? Verder vinden wij het belangrijk dat u tenminste tweemaal per jaar per bouwsteen de werking van het systeem evalueert en controle uitvoert op de bijdrage en het effect daarvan per betrokken partner.
- b. Wij constateren de volgende knelpunten: de organisatie van het meldpunt (meldkamer), het crisisbeheer, het vervoer en te weinig aanwezige deskundigheid.
  - c. Wij denken dat een flexibele schil van deskundig personeel een belangrijke bedrage aan de oplossing kan leveren. Verder vinden wij het belangrijk dat dit jaar de resterende vulling van bouwstenen volledig wordt geëffectueerd. En dat er twee evaluaties plaatsvinden van de werking van het systeem. Ook onze aandachtspunten hieronder verdienen prioriteit.

Bouwsteen 2

Wij vinden de beschrijving over preventie in deze bouwsteen erg abstract. Wij willen een belangrijk element alvast noemen; spoedig terugdringen van de wachtlijsten in de GGZ. U heeft ons de vraag voorgelegd of wij een advies hebben over hoe de waakvlamcontacten georganiseerd kunnen worden. Allereerste zijn wij van mening dat een waakvlamcontact strak georganiseerd dient te worden. In eerste instantie neemt de GGD hierin het voortouw, uit het netwerk wordt er één regisseur aangewezen. Die onderhoudt de contacten koppelt terug naar de opdrachtgever en sluit zaken kort. In het kader van de bemoeizorg gaat hij/zij ook bij de personen langs om de voortgang te controleren. Deze dient ook doorzettingsmacht te krijgen. Voor lichtere vormen (IPS) is financiering van uit de rijksoverheid voorhanden.

Wij zouden het interessant vinden om kennis te nemen van de resultaten respectievelijk effecten van twee overleggen; het VSO en het noodteam, is er inderdaad sprake van een goed functionerend netwerk; en zo niet wat moet er verbeterd worden?

Bouwsteen 4

Het verontrust de Participatieraad dat de meldkamer op dit moment nog onvoldoende is ingericht met kennis over verward gedrag en dat er geen screeningshulpmiddel beschikbaar is voor centralisten. Amsterdam en Utrecht hebben dit al lang ingevuld en in praktijk gebracht. De Participatieraad raadt aan om contact te leggen met deze gemeenten en dit zo snel mogelijk te organiseren, dus niet afwachten tot de integratie van de meldkamers. Er zou zo snel mogelijk geïnvesteerd moeten worden in de opleiding en training van centralisten.

Bouwsteen 5

De Participatieraad is er voorstander van om het Meldpunt te koppelen aan bemoeizorg in de wijk. Ook in Haarlemmermeer moet de stap naar de wijk (met voldoende FTE) gemaakt worden. De Participatieraad benadrukt dat de OGGZ 24/7 bereikbaar en beschikbaar moet zijn. De Pilot voor uitbreiding van de telefonische bereikbaarheid en de inzet van de dienstverlening is wat de Participatieraad betreft niet passend, te mager. Dat huisartsen op dit moment de crisisdienst bij het ziekenhuis bellen kan de bedoeling niet zijn. Verder vinden wij het van belang dat, met behulp van de huisartsen, zo spoedig mogelijk het aantal personen dat in het bezit is van een crisiskaart aanzienlijk wordt uitgebreid, naast de slechts 9 personen die nu zo'n kaart hebben.

Bouwsteen 6

"Toeleiding" blijft een interessante bouwsteen. Het recht van wel of niet zorg te willen ontvangen. Personen met verward gedrag is geen lineaire aangelegenheid. Het éne moment is een persoon verward en het andere moment is dit niet het geval. De participatieraad is van mening dat er niet alleen bij teloorgang maar altijd vormen van ondersteuning /begeleiding door middel van bemoeizorg mogelijk moeten zijn. Sociaal verpleegkundigen van de GGD kunnen hier een nuttige rol vervullen.

Bouwsteen 7

Wat het passend vervoer betreft is de Participatieraad verheugd dat de GGZ-mobiel in februari 2019 is gaan rijden. Wij wachten met belangstelling de eerste evaluatie in de zomer 2019 af. Wij verzoeken u om bij deze komende evaluatie de ervaring van Amsterdam te betrekken om zelf verpleegkundigen in dienst te nemen en op te leiden in acute psychiatrie. Zij worden vervolgens ingezet om de psycholance/zorgambulance te bemensen. De Participatieraad vindt dit een zeer interessante ontwikkeling. In Amsterdam wordt de psycholance/ GGZ-mobiel ook ingezet voor andere doeleinden/ andere vormen van vervoer wanneer deze niet in gebruik is.

Graag vernemen wij van u hoe u hiertegenover staat. Interessant vinden wij ook te vernemen of één voertuig voor deze regio wel toereikend is nu Amsterdam er inmiddels een zestal heeft.

Bouwsteen 8

De crisisopvang en de toegang lijkt in Haarlemmermeer goed geregeld. We zouden graag nader geïnformeerd worden over het gebruik van het momenteel enige beschikbare crisis bed in Haarlem. In dit kader willen wij u wijzen op een succesvolle pilot in het Arnhemse ziekenhuis Rijnstate. Mogelijk kan hierdoor in onze regio de crisisopvang fors uitgebreid worden. Ook raden wij u aan om meer informatie over de pilot op te nemen en het verschil in de rol van de gemeente en de reclassering (na detentie) duidelijker te omschrijven.

De Participatieraad merkt op dat IPS Coaching een goede tool is om mensen met een ernstige psychische aandoening te helpen bij het verkrijgen en behouden van betaalde arbeid. Daarnaast is er een nieuwe (subsidie)regeling vanuit het ministerie van SZW die de inzetbaarheid van IPS-coaching ook mogelijk maakt voor mensen met een Common Mental Disorder (CMD).

Bouwsteen 9

In deze bouwsteen gaat u in op de mogelijkheden en onmogelijkheden in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) . In het algemeen kan en moet gesteld worden dat de privacy voor de inwoners een groot goed is en beschermd moet worden. Door vernieuwde privacywetgeving en medisch beroepsgeheim lijkt het voor professionals vaak onmogelijk om op een adequate manier te werken omdat gegevens niet gedeeld zouden mogen worden. Dit kan belemmerend werken in de overdracht en afstemming waardoor niet altijd de juiste zorg/ begeleiding verleend kan worden. Het is in onze optiek belangrijk om de kaders en richtlijnen omtrent veiligheid en privacy eenduidig en helder vast te stellen. Daarnaast dienen verantwoordelijkheden en bevoegdheden in dit kader ook opnieuw afgestemd te worden. Wij achten dit niet in alle gevallen juist en vinden dat de professionals de randen dienen op te zoeken om onze maatschappij tegen misstanden te beschermen. Ook blijkt dat er bij professionals verschillende definities bestaan over wat wel of niet onder de AVG dient te vallen. In belang van de maatschappij en personen met een verwarde geest is het van belang doormiddel van bemoeizorg alles in het werk te stellen om deze personen te helpen en te ondersteunen. Op Schiphol wordt momenteel een zeer interessante pilot gedraaid om zorgmijders langdurig te volgen en te ondersteunen.

Wat uw **derde vraag** in de adviesaanvraag betreft over de prioriteiten die de Participatieraad de komende tijd voorstelt, willen wij nog het volgende opmerken.

Wij vinden het buitengewoon belangrijk dat een bezorgde buurt snel en passend wordt geïnformeerd, in een besloten bijeenkomst, over de verschillende (veiligheids-) aspecten verbonden aan de aanwezigheid van een persoon met verward gedrag in die buurt. Amsterdam heeft daar (helaas) veel ervaring mee.

Wat Schiphol betreft vindt de Participatieraad de formulering te globaal en vraagt om meer gegevens als cijfers en effecten. De aanpak lijkt effectief, mede doordat er continue een psychiatrisch verpleegkundige voor de doelgroep op Schiphol aanwezig is. De Participatieraad zou graag een evaluatie zien. Ook zouden wij geïnformeerd willen worden over de proef van GGZ-inGeest in samenwerking met Schiphol Social Work (SSW) om één regievoerder op Schiphol aan te stellen, welke langdurig aan de casus gekoppeld zal zijn, ongeacht waar de persoon zich bevindt.

Tenslotte bevelen wij u aan om kennis te nemen van het op 18 april jl. verschenen rapport van de Onderzoekraad voor Veiligheid over personen met verward gedrag. En de aanbevelingen daarin, voor zover al niet inbegrepen in uw aanpak zo spoedig mogelijk te implementeren.

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'G. Hille', written in a cursive style. The signature is positioned above a horizontal line that serves as a separator between the signature and the printed name below.

G. Hille
Voorzitter Participatieraad Haarlemmermeer

Verzendlijst t.b.v. FM/DRM

Contactpersoon	:	mevrouw I. van Dijk
Telefoon	:	0900 1852
Steller	:	I. van Dijk
Geadresseerde	:	College van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer
Uw brief	:	10 april 2019
Bijlage(n)	:	Geen
Onderwerp	:	Advies eindrapportage sluitende aanpak personen met verward gedrag
Kenmerk	:	PRH2019-01

Digitale afschriften aan:

- Archief FM/DRM (geen emailadres benodigd)
- Ineke.van.Dijk@haarlemmermeer.nl
- c.knoester@haarlemmermeer.nl
- lotte.de.jong@haarlemmermeer.nl
- marieke.benoist@haarlemmermeer.nl
- ineke.van.gijssel@haarlemmermeer.nl
- lisanne.de.weerd@haarlemmermeer.nl

Papieren afschriften aan:

-

Evt. opmerkingen m.b.t. verzending van brief en/of afschriften:

Regels m.b.t. postverzending:

- Afschriften van deze brief worden standaard per email verzonden;
- Indien een afschrift per post verzonden dient te worden, s.v.p. ingevuld rolbericht toevoegen;
- Bovenstaande gegevens m.b.t. adressering/onderwerp checken i.v.m. juiste registratie;
- Afschriften: i.v.m. scannen, één emailadres per regel en s.v.p. hyperlink verwijderen